

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Кадрова робота в організації

Шифр та назва спеціальності

054 – Соціологічні науки

Інститут

Навчально-науковий інститут соціально-гуманітарних технологій

Освітня програма

Соціологія управління

Кафедра

Соціології і публічного управління (305)

Рівень освіти

Бакалавр

Тип дисципліни

Спеціальна (фахова), Вибіркова

Семестр

7

Мова викладання

Українська

Викладачі, розробники

Калагін Юрій Аркадійович

yurii.kalahin@khi.edu.ua

Доктор соціологічних наук, професор, професор кафедри соціології і публічного управління. Досвід роботи – 25 років.

Автор 77 наукових та науково-методичних праць. Лектор з дисциплін: «Кадрова робота в організації», «Соціологія культури та гендеру», «Соціологія конфліктус», «Соціологія державного управління та місцевого самоврядування».

Детальніше про викладача на сайті кафедри:

<https://web.kpi.kharkov.ua/sp/professors-ko-vikladats-kij-sklad/>

Загальна інформація

Анотація

Навчальна дисципліна «Кадрова робота в організації» є складовою освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності «Соціологія» та спрямована на формування у студентів компетенцій щодо соціологічного забезпечення організації та проведення кадрової роботи в організації на основі оволодіння спеціальними теоретичними та практичними знаннями.

Мета та цілі дисципліни

Мета курсу – формування у студентів здатність розуміння сучасних підходів до методів формування і реалізації ефективної кадрової політики в організації, розвиток навичок організації та ведення кадрової роботи в організації.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Компетентності

СК-04. Здатність збирати, аналізувати та узагальнювати соціальну інформацію з використанням соціологічних методів.

СК-11. Здатність здійснювати соціологічне забезпечення управління в організаціях на основі знань їх структури, властивостей, принципів оптимізації, методологічних основ соціального управління та соціального аудиту.

Результати навчання

РН04. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач

РН14. Знати основні категорії соціального управління, основні типи організаційно-управлінських структур та шляхи оптимізації діяльності персоналу організації, потенціал соціологічного забезпечення управлінського процесу в організаціях; вміти будувати дерево цілей для діагностики діяльності та формувати стратегії розвитку організації.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 150 год. (5 кредитів ECTS): лекції – 32 год., практичні заняття – 32 год., самостійна робота – 86 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Попередні дисципліни, необхідні для успішного проходження курсу: соціологія особистості та девіантної поведінки, соціологія управління, соціологія організацій, соціальна психологія.

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проводяться інтерактивно з використанням мультимедійних технологій. На практичних заняттях використовується проєктний підхід до навчання, ігрові методи, акцентується увага на застосуванні інформаційних технологій в соціології.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Поняття і зміст кадрової роботи.

Навчальна дисципліна «Кадрова робота в організації». Мета і завдання кадрової роботи. Еволюція поглядів на сутність кадрової роботи. Сучасні тенденції кадрової роботи.

Тема 2. Кадрова політика організації.

Сучасна кадрова політика організації. Елементи кадрової політики організації. Типи кадрової політики. Критерії оцінки кадрової політики.

Тема 3. Соціальне партнерство на підприємстві.

Соціальне партнерство на підприємстві: сутність і функції. Моделі соціального партнерства. Сторони та рівні соціального діалогу. Система регулювання соціально-трудова відносин на підприємстві.

Тема 4. Кадрове планування.

Сутність, мета і завдання кадрового планування. Основні види кадрового планування. Алгоритм визначення потреби підприємства в персоналі.

Тема 5. Кадрова служба підприємства: поняття, структура.

Функції та завдання кадрової служби підприємства. Права, обов'язки відповідальність керівника кадрової служби. Відділ кадрів і його роль в управлінні персоналом організації.

Тема 6. Персонал організації.

Персонал організації як об'єкт управління. Структура персоналу. Сегрегація персоналу.

Тема 7. Формування колективу підприємства.

Колектив як соціальна група. Етапи створення та розвитку трудового колективу.

Тема 8. Трудове законодавство про персонал.

Трудове законодавство України. Основні питання трудового законодавства. Організація трудових відносин в умовах воєнного стану.

Тема 9. Організація набору та відбору кадрів.

Наймання персоналу на підприємство. Відбір персоналу.

Тема 10. Адаптація кадрів.

Поняття і види адаптації персоналу. Етапи адаптації персоналу. Фізіологічна адаптація до режимів роботи. Управління адаптацією.

Тема 11. Планування і організація професійного навчання та підвищення кваліфікації кадрів організації.

Поняття та види навчання. Професійна підготовка. Перепідготовка і підвищення кваліфікації.

Тема 12. Оцінювання персоналу.

Оцінка персоналу: сутність, види, функції, принципи. Основні складові оцінки персоналу. Поведінка керівників у процесі оцінювання персоналу. Оцінка персоналу за досягненням поставлених цілей (оцінка за цілями).

Тема 13. Мотивація персоналу.

Мотивація ефективності праці та управління персоналом. Процес мотивації. Теорії мотивації: змістовні, процесуальні та сучасні. Зарубіжний досвід мотивування персоналу.

Тема 14. Управління процесом вивільнення персоналу.

Сутність і особливості процесу вивільнення працівників. Диференціація працівників, що вивільняються.

Тема 15. Профорієнтація та профвідбір.

Професійна орієнтація молоді. Професійна орієнтація незайнятого населення та тимчасово безробітних. Професійна орієнтація, трудове і професійне виховання дітей, молоді та дорослих у різних соціальних інститутах.

Тема 16. Технології розвитку кар'єри особистості.

Соціальна сутність та зміст професійної кар'єри успішного фахівця. Принципи управління і планування кар'єрної стратегії. Основні етапи реалізації успішної кар'єри.

Теми практичних занять

Тема 1. Поняття і зміст кадрової роботи.

Мета і завдання кадрової роботи. Сучасні тенденції кадрової роботи. Система кадрової роботи на підприємстві. Методи кадрової роботи на підприємстві. Принципи кадрової роботи на підприємстві.

Тема 2. Кадрова політика організації.

Кадрова політика організації: суть, завдання та детермінанти. Типи кадрової політики. Елементи кадрової політики та їх характеристика. Напрями кадрової політики.

Тема 3. Соціальне партнерство на підприємстві.

Соціальне партнерство на підприємстві: сутність і функції. Система регулювання соціально-трудова відносин на підприємстві. Колективний договір як засіб зміцнення соціального партнерства. Світовий досвід соціального партнерства

Тема 4. Кадрове планування.

Сутність, мета і завдання кадрового планування. Основні види кадрового планування. Методи визначення потреби в кадрах організації певних професійнокваліфікаційних груп. Зовнішні і внутрішні чинники кадрової роботи. Прогнозування в кадрової роботі та його основні

Тема 5. Кадрова служба підприємства: поняття, структура.

Функції та завдання кадрової служби підприємства. Права, обов'язки відповідальність керівника кадрової служби. Основні типи організаційної структури кадрової служби. Співробітництво з іншими структурними підрозділами організації. Кадрові служби в зарубіжних фірмах.

Тема 6. Персонал організації.

Структура персоналу. Сегрегація персоналу. Особистість: сутність, структура, організаційна поведінка. Структура і чисельність персоналу підприємства. Вимоги до професійно-кваліфікаційного рівня працівників. Компетентність працівника: сутність, види.

Тема 7. Формування колективу підприємства

Колектив як соціальна група. Етапи створення та розвитку трудового колективу. Корпоративна культура. Згуртованість колективу: сутність стадії. Соціальні ролі і відносини в колективі.

Тема 8. Трудове законодавство про персонал.

Трудове законодавство України. Основні питання трудового законодавства. Колективний договір, Трудовий договір, Робочий час, Час відпочинку, Охорона праці. Праця жінок. Праця молоді. Органи контролю за дотриманням трудового законодавства.

Тема 9. Організація набору та відбору кадрів.

Наймання персоналу на підприємство. Відбір персоналу. Професійна орієнтація в системі кадрової роботи. Сучасні підходи до професійної орієнтації. Актуальні проблеми професійної орієнтації в умовах ринку праці.

Тема 10. Адаптація кадрів..

Адаптація кадрів: мета та завдання. Види адаптації. Етапи адаптації. Складнощі процесу адаптації.

Тема 11. Планування і організація професійного навчання та підвищення кваліфікації кадрів організації.

Поняття та види навчання. Професійна підготовка. Перепідготовка і підвищення кваліфікації.

Присвоєння професійної кваліфікації на виробництві. Формування кадрового резерву.

Проведення співбесід з кадрами.

Тема 12. Оцінювання персоналу.

Оцінка персоналу: сутність, види, функції, принципи. Основні складові оцінки персоналу. Оцінка персоналу за досягненням поставлених цілей (оцінка за цілями). Атестація персоналу як метод його оцінки та розвитку. Атестація, її типи, цілі та етапи.

Тема 13. Мотивація персоналу.

Процес мотивації. Теорії мотивації: змістовні, процесуальні. Мотивація ефективності праці і управління персоналом. Основні фактори мотивації.

Тема 14. Управління процесом вивільнення персоналу.

Сутність і особливості процесу вивільнення працівників. Процес вивільнення працівників: види і оптимізація. Гнучкі режими праці.

Тема 15. Профорієнтація та профвідбір.

Теоретичні аспекти проблеми професійного самовизначення. Теоретичні основи професійної орієнтації. Профорієнтаційна консультація як компонент профорієнтації. Профорієнтаційні тренінги як компонент профорієнтації. Психологічні особливості психологічного професійного відбору. Психологічні характеристики професійної придатності.

Тема 16. Технології розвитку кар'єри особистості.

Професійний (робочий) стрес. Синдром професійного вигорання. Особистий бренд.

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в рамках дисципліни непередбачені

Самостійна робота

Опрацювання лекційного матеріалу.

Підготовка до практичних(семінарських) занять

Самостійне вивчення тем та питань, які не викладаються на лекційних заняттях.

Виконання індивідуальних завдань, підготовка командних проектів.

Література та навчальні матеріали

Основна література:

1. Соціологія: теорії середнього рівня: навчальний посібник / за наук. ред. Ю. Ф. Пачковського [Н. В. Коваліско, Т. Д. Лапан, Н. Й. Черниш та ін.]. Київ : «Каравела», 2020. 356 с.
<https://clio.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/03/Sotsiologhiia-Teorii-serednoho-rivnia-za-red-YU.F.-Pachkovskoho-Navch.-posibnyk-2020.pdf>
2. Кадровий менеджмент: Навчальний посібник / З.М. Пушкар, Б.Т. Пушкар. – Тернопіль: Осадца Ю.В., 2017. – 210 с.
3. Воронкова В. Г. Кадровий менеджмент [Текст]: навч. посібник для вузів / В.Г. Воронкова. - К.: Професіонал, 2017. - 192 с.
4. Управління персоналом: навчальний посібник/ М. Виноградський, С. Беляєва, А. Виноградська, О. Шканова,; М-во освіти і науки України, Київ. економ. ін-т менеджм. - К.: Центр навчальної літератури, 2016. - 500 с.
5. Мистецтво управління персоналом / ред. Н. Черепухіна (гол.) та ін., уклад.: Людмила Савицька, Віктор Тарнавський та ін., пер. з рос.: Людмила Метелюк та ін.. - К.: Вид-во Олексія Капусты. – 2012. Кн. 1: Таланти і лідери. - 2012. - 299 с.

Додаткова література:

1. ЗАКОН УКРАЇНИ "Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану" {Із змінами, внесеними згідно із Законом 2. № 2352-IX від 01.07.2022} // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-20#Text>

2. Абрамов В. М., Данюк В. М., Колот А. М. Мотивація і стимулювання праці в умовах переходу до ринку. - Одеса: Вид-во ОКФА, 2019.
3. Андреева В.І. Діловодство в кадровій службі: Практичний посібник. – М.: ЗАТ «Бізнес-школа «Інтел-синтез», 2019.
4. Афонін А. А. Основи мотивації праці: організаційно-економічний аспект. - К.: МЗУУП,
5. Колот А. М. Мотивація, стимулювання й оцінка персоналу; навч. посібник.- К.: КНЕУ, 2018. - 312с.
6. Крушельницька О. Управління персоналом: навчальний посібник / О. Крушельницька, Д. Мельничук., - 2-е вид., перероб. й доп. - К.: Кондор, 2015. – 304 с.
7. Науково-практичний коментар до законодавства України про працю / Б. С. Стичинський, І. В. Зуб, В. Г. Ротань. - 2-ге вид., доп. і перероб. - К.: А.С.К., 2015. - 1072 с. - (Економіка. Фінанси. Право)...

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів
 100% підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді іспиту (40%) та поточного оцінювання (60%).
 Іспит: усне завдання (2 запитання з теорії) або онлайнтест. Поточне оцінювання: 3 онлайн тести (по 20%).

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Дата погодження, підпис

Завідувач кафедри
Володимир МОРОЗ

30.06.2023

Дата погодження, підпис

Гарант ОП
Марина БІРЮКОВА

30.06.2023

